

4. Maritain J. An Introduction to Philosophy. – London, 2005. – 178 p.
5. <https://www.testcentr.org.ua/uk/krok-1>

УДК 378:61:614.23

Редько І.І., Чакмазова О.М.

ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України» АКТУАЛЬНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ- ІНТЕРНІВ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Однією з головних ознак сучасної медицини є її розвиток на основі інновацій. Цей процес реалізується повною мірою в післядипломній медичній освіті, оскільки ця сфера визначає поступальний, кінцевий рух здобувача до отримання державою висококваліфікованого сучасного лікаря. Управління якістю післядипломної освіти передбачає формування чітких цілей, методів та критеріїв їх досягнення на всіх етапах підготовки спеціалістів. Недостатня здатність застосовувати набуті знання на практиці часто лежить в основі лікарських помилок та неефективних лікувальних заходів. Крім того, постійне зростання обсягів медичної інформації і відносне обмеження часу її аналізу диктує необхідність оптимізації навичок мислення. Кваліфікована підготовка лікарів-інтернів є важливим завданням сучасної післядипломної освіти. З'являються нові вимоги до програми підготовки лікарів-інтернів з використанням у процесі підготовки сучасних технологій. Зазначені у статті форми покращення ефективності сучасної післядипломної освіти із застосуванням сучасних інноваційних технологій допоможуть суттєво покращити результативність засвоєння як теоретичної, так і практичної частини підготовки по кожній лікарській спеціальності.

Ключові слова: освітня інновація, інноваційні методи навчання у післядипломній освіті, лікарі-інтерни.

Одним из главных признаков современной медицины является ее развитие на основе инноваций. Этот процесс реализуется в полной мере в последипломном медицинском образовании, так как эта сфера определяет поступательное, конечное движение соискателя к получению государством высококвалифицированного современного врача. Управление качеством последипломного образования предусматривает формирование четких целей, методов и критериев их достижения на всех этапах подготовки специалистов. Недостаточная способность использовать приобретенные знания на практике часто лежит в основе врачебных ошибок и неэффективных лечебных мероприятий. Кроме того, постоянное увеличение объемов медицинской информации и относительное ограничение времени ее анализа диктует необходимость оптимизации навыков мышления. Квалифицированная подготовка врачей-интернов является важным заданием современного последипломного образования. Появляются новые требования к программе подготовки врачей-интернов с использованием в процессе подготовки современных технологий. Представленные в статье формы улучшения эффективности современного последипломного образования с использованием современных инновационных технологий помогут значительно улучшить результативность усвоения как теоретической, так и практической части подготовки по каждой врачебной специальности.

Ключевые слова: образовательная инновация, инновационные методы обучения в последипломном образовании, врачи-интерны.

One of the main features of modern medicine is its development on the basis of innovation. This process is fully implemented in postgraduate medical education, as this area determines the translational, final movement of the applicant to the state to receive a highly qualified modern doctor. Quality management of postgraduate education provides for the formation of clear goals, methods and criteria for their achievement at all stages of training. Insufficient ability to use acquired knowledge in practice often lies at the heart of medical errors and ineffective treatment measures. In addition, the constant increase in the volume of medical information and the relative limitation of the time for its analysis necessitates the optimization of thinking skills. Qualified training of interns is an important task of modern postgraduate education. New requirements for the training program for interns using new technologies in the preparation process appear. The forms of improving the effectiveness of modern postgraduate education presented in the article using modern innovative technologies will help to significantly improve the effectiveness of mastering both the theoretical and practical parts of the training for each medical specialty.

Key words: *educational innovation, innovative teaching methods in postgraduate education, interns.*

Вступ. В умовах стрімкого розвитку сучасної медицини пошук і впровадження новітніх інформаційних технологій, нових підходів до вивчення діагностично-лікувального процесу захворювань мають неабияке значення. З'являються нові вимоги до програми підготовки лікарів-інтернів з використанням у процесі підготовки сучасних технологій, що широко доступні і використовуються у підготовці лікарів за кордоном, особливо в країнах високого рівня економічного розвитку [2, с. 295].

Інновація в післядипломній медичній освіті – цілеспрямований процес змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог [5, с. 3]. Сама освіта перетворюється на інноваційне середовище, у якому здобувачі отримують навички та вміння самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати ці знання в практичній діяльності [4, с. 134].

Інноваційні методи, що будуть сприяти оптимальному розумінню теоретичних положень і складових актуальних тем для практикуючих лікарів та максимально можливого якісного оволодінню практичних навичок і вмінь у своїй лікарській спеціальності, невід'ємна частина нової системи безперервного професійного розвитку медичних працівників [1, с. 5-11]. 28 березня 2018 р. Постановою кабінету Міністрів України №302 Уряд затвердив Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я та післядипломної освіти в інтернатурі.

Мета статті – навести переваги та уточнити сутність та важливість інноваційних методів навчання лікарів-інтернів на післядипломному етапі освіти.

З метою поліпшення якості навчання лікарів-інтернів загальної практики-сімейної медицини з 2014 року на курсі амбулаторної педіатрії в складі кафедри педіатрії та неонатології викладачами курсу проаналізовано якість викладання дисципліни «педіатрія» на циклі інтернатури.

Організація навчального процесу для лікарів-інтернів за фахом «загальна практика-сімейна медицина» враховувала наступні особливості. Всі лікарі-інтерни були випускниками вищих медичних закладів за спеціальностями: «лікарська справа» - 98 (59,8%), «педіатрія» - 66 (40,2%). Якість додипломної підготовки

лікарів-інтернів за дисципліною «педіатрія» відрізняється з урахуванням як спеціальності лікаря, так і медичного вузу, який закінчив лікар (Запорізький, Дніпропетровський, Одеський, Вінницький, Львівський медичні університети). Додипломна підготовка лікарів-інтернів за дисципліною «педіатрія» за даними базисного письмового контролю знань показала, що позитивні відповіді на тестові завдання склали в середньому 43,5%.

З метою поліпшення якості навчання та викладання «педіатрії» як дисципліни було проведено анкетування 76 лікарів-інтернів. Результати анкетування показали, які вимоги для навчання потребують лікарі-інтерни: удосконалення практичних навичок із застосуванням симуляторів навчання або біля ліжка хворого – 70 лікарів (92,1%); самостійна курація пацієнтів та складання плану діагностики та лікування з наступним розбором в групі – 56 (73,7%); проведення інтерактивних занять – 68 (89,5%); поглиблене вивчення невідкладних станів з чітким алгоритмом надання лікарської допомоги – 76 (100%); впровадження комп'ютерних технологій (презентації, відеоконференції) для поліпшення сприйняття матеріалу по дисципліні – 76 (100%); проведення клінічних розборів та конференцій по актуальним питанням педіатрії – 72 (94,7%); отримання на кафедрі сучасних стандартів – 71 (93%).

Встановлено, що якість процесу навчання залежить від багатьох складових практичного заняття. Була удосконалена практична частина учбового процесу для лікарів-інтернів за дисципліною «педіатрія». Процес оптимізації навчання був направлений на підвищення мотивації оволодіння спеціальністю. Для навчання були підготовлені мультимедійні презентації по актуальним питанням педіатрії, методичні вказівки до проведення практичних занять.

З метою формування здібності до самостійної лікарської діяльності застосовано різні види проведення практичних занять: інтерактивні ігри, клінічні розбори хворих, семінари з підготовкою рефератів, дискусії. Підготовлені набори тестових завдань та ситуаційні задачі, які дозволяють контролювати знання на протязі циклу.

Застосування сучасних комп'ютерних технологій навчання, відеотехніки може бути найбільш успішно реалізовано тільки в комплексі із застосуванням друкованих носіїв інформації в сполученні з професіоналізмом викладача [3, с. 12]. Зокрема, викладач післядипломної освіти має володіти в повному обсязі всіма практичними навичками по своїй спеціальності, бути не тільки майстром теоретичної підготовки, а й професіоналом високого класу [6, с. 6-8]. Поліпшення якості навчання викладачами курсу направлено на удосконалення практичних навичок по наданню невідкладної допомоги, оволодінню сучасними медичними методиками, правильній інтерпретації лабораторних та інструментальних даних та широке застосування інформаційних технологій.

Одна з основних задач викладання це навчання лікарів-інтернів визначати напрямок діагностичного пошуку, проводити диференціальну діагностику та формулювати заключний діагноз з призначенням лікування, та програми реабілітації. Задача інтерна – вміти оцінити тяжкість стану пацієнта, виділити особливості клінічного перебігу хвороби та її розвитку, аналізувати вплив супутніх захворювань на стан дитини, формулювати основний діагноз, що визнає подальшу лікарську тактику та правильний вибір медикаментозної терапії.

Нині не можна говорити про забезпечення належного рівня кваліфікації лікарів без використання сучасних дистанційних інформаційних технологій,

створення і підтримання можливостей доступу до тренінгових центрів з широким набором симуляторів, віртуальних засобів, які дозволять заглиблюватись у будь-яку клінічну ситуацію і успішно її вирішувати [7, с. 3-6]. Лікарі-інтерни нашого курсу мають змогу удосконалювати практичні навички по наданню невідкладної допомоги пацієнтам на базі стимуляційного тренінгового центру, створеного в Запорізькій медичній академії післядипломної освіти.

Особливу увагу потребує навчання лікарів-інтернів вмінню дотримуватися правил етики і деонтології, знайти індивідуальний психологічний підхід до пацієнта.

Висновки

1. Обов'язковою складовою підтримання якісного рівня державної лікарської післядипломної підготовки на сьогоднішньому етапі реформування медицини в Україні слід вважати забезпечення доступності лікарям усіх форм навчання, що застосовують за кордоном.
2. На підставі аналізу наукових досліджень та методичної літератури щодо впровадження інноваційних методів навчання у вищих медичних навчальних закладах показано, що підготовка лікарів із застосуванням сучасних медичних інноваційних технологій дозволить їм самостійно та ефективно удосконалювати свою професійну майстерність і працювати в єдиному професійному європейському просторі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В. Європейський педагогічний досвід та національний досвід: гармонізація пріоритетів. Вища освіта України. 2014; 3:5-11.
2. Вашук Ф.Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу. В: Вашук Ф.Г., редактор. Інтеграцій в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монографія. Ужгород: ЗакДУ; 2011, с. 290-305.
3. Дубягін О.Б. Інноваційні технології та методи навчання як фактор удосконалення навчального процесу [Електронний ресурс] / О.Б. Дубягін. – Режим доступу: http://www.geci.cn.ua/uk/home/item/download/446_a657598348b2a6e8c60b5c4f62_a104f0.html 9.
4. Саух П.Ю., редактор. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія. Житомир; 2011. 444 с.
5. Козак Л.В. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс [Інтернет].2014 [цитовано 2018 Лис 22]; 1:95-107. Доступно: http://elibrary.kubg.edu.ua/4280/1/Kozak_LV_Doslidjennya_innov_mod_2014.pdf
6. Барміна Г. Стан та перспективи медичної освіти в Україні. Еженедельник Аптека [Інтернет]. 2017 [цитовано 2018 Лис 27]; 6. Доступно: <https://www.apteka.ua/article/401518>
7. Черешнюк Г.С., Черешнюк Л.В., Ахмедова А.А. Деякі питання підготовки лікарів-інтернів в сучасних умовах реформування системи охорони здоров'я. В: Мороз ВМ, редактор. Тези доповідей навч.-метод. конф. Підготовка медичних кадрів у сучасних умовах реформи системи охорони здоров'я України; 2017Лют 15; Вінниця; 2017, с. 3-6.

УДК 371.844 /378: [61:001.4]: 611+ 811.124

Руденко В.В., Цисык А.З.

**Учреждение образования «Белорусский государственный
медицинский университет», г. Минск**

**ИЗ ОПЫТА РАБОТЫ ПО ИНТЕГРАЦИИ ПРЕПОДАВАНИЯ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ НА КАФЕДРАХ
НОРМАЛЬНОЙ АНАТОМИИ И ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА БЕЛОРУССКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА**